

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1606. usque ad annum 1610

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1776

VD18 90118820

§. 61. Veneti Senatus oppositio contra Jesuitarum revocationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67222](#)

„pro auxiliaribus venditabunt, miser- Sæc. XVII.
 „rime & periculofissime conflictetur: A.C. 1607.
 „nec decent bella Sacerdotalem pietat-
 „tem: minus igitur prudenter faciet
 „Sanctitas sua, si, cum de ceteris con-
 „venerit, duntaxat Jesuitarum studio se
 „tantis angustiis & damnosis difficulta-
 „tibus involvat. Eadem obstacula sese
 „offerebant, cum Clemens VIII. de
 „Franciæ Regis reconciliatione egit,
 „ipse tamen, quamvis articulum de re-
 „vocandis Jesuitis summopere cordi ha-
 „buisset, ab eo destitit, sola contentus
 „spe, quod progressu temporis id, quod
 „tum impossibile videbatur, obtenturus
 „sit:,, Tandem vero post multos ultro
 citroque non sine altercatione habitos
 sermones Pontifex indulxit, ut Joyosa
 interim pro revocandis Jesuitis, quan-
 tum fieri posset, apud Venetos ageret,
 si qua eorum restitutio nunc obtineri
 non posset, saltem aliqua apponeretur
 clausula, qua minime eorum caussa ne-
 glecta videretur.

§. LXI.

Veneti Senatus oppositio contra Je- suitarum revocationem.

Accepto hoc Pontificis responso Joyosa *Fra Paolo*
 Cardinalis mox Venetas concessit, l. 3. p. 335.
 qui etiam ad Senatum admissus expo-
 K 4
 suit,

Sæc. XVII. suit, quod Pontifex Rempublicam pa-

A. C. 1607. ctis utrinque conditionibus in gratiam

recipere paratus sit, ea tamen lege, ut

Daniel hist. Jesuitæ in pristinum statum revocare-

de France a l'an 1607. tur: Ad hæc reposuit Dux: Jesuitæ

Thucan. l. 137. „non fuerunt ejecti, sed ipsimet ultra-

„abire maluerunt, quam Principi suo

„obedire: postquam vero absentes Rem-

„publicam privatis & publicis convitiis

„machinationibus, insidiis & sedizio-

„nibus proscindere non dubitarunt, Se-

„natus communi omnium suffragio il-

„los tanquam Reipublicæ pacisque ho-

„stes perpetuo mulctavit exilio., His

dictis Senatores, ut inquit P. Daniel

Jesuita, contra Societatem in medium

proferebant atrocissima quæque ab hæreti-

cis, ceterisque hujus Societatis hostibus jan-

toties divulgata. Ajebant enim, quod

„Patres & Mariti non pauci conquesci-

„fissent, instigantibus Jesuitis sibi solita-

„obsequia a filiis & uxoribus non præ-

„stari: literæ etiam ejusdam Jesuitæ

„fuerint interceptæ, quibus Pontificem

„certiorem reddiderat, in urbe trecen-

„tos præcipuae nobilitatis juvenes, to-

„tidem, quicquid juberet, suæ Sancti-

„tatis mancipia, inveniri: Hi quoque

„pergebant illi, secreta familiarum ri-

„mantur bona ac facultates, proin, to-

„tius Imperii robur, viresque perspectas

„habent, clientelas ejusque cogno-

, scunt,

„scunt, ea de re commentarios confi- Sæc. XVII.
„ciunt, & singulis sex mensibus per A. C. 1607.
„Visitatores suos ad Generalem suum
„mittunt. Bergomi & Patavii festi-
„nato eorum discessu multæ chartæ sunt
„repertæ, quibus ejus rei fides fit. In
„suis sermonibus ad populum traduce-
„bant Rempublicam, tanquam hære-
„ticam, Lutheranam, tyrannicam, &
„abominabilem: Monarchicum quoque
„Regimen in suis Scholis studiose ex-
„tollebant, ut Aristocraticum redde-
„rent infensum: extiterunt quoque
„auctores, atque instrumenta omnium
„tumultuum, seditionum, & damno-
„rum, quæ Reipublicæ fuerunt illata:
„Moscoviam intruso Demetrio turba-
„runt, repetitis toties conjurationibus
„Elisabetham ad trucidandos tot Ca-
„tholicos in Anglia impulerunt, Heno-
„ticam factionem in Galliis ad Regni
„perniciem excitarunt, variasque alias
„Regiones perniciosissimis consiliis per-
„turbarunt: Guilielmum quoque Ba-
„variæ Ducem sensim quasi omni re-
„spoliarunt, non sine ipsius populi fre-
„mitu. Monarchiam in Ecclesia Ca-
„tholica moliuntur, etiam Pontificis
„potentiae, si occasio ferat, imponere
„parati, ut eam Pontifici ablatam in se
„transferant. Gregorio XIII. optimo
„seni tota vita imposuerunt, emuncto-

K 5

, que

Sæc. XVII. „que ejus marsupio ex tot benefac*tū*
 A. C. 1607. „ridiculo legationis Japonicæ choragi
 „morienti illuserunt: pari impudentia
 „Clementi VIII. operam suam vendita
 „runt, mentione injecta de Sylvestro
 „Aldobrandino in Bosniæ Regem crean
 „do: in Religione etiam tanquam pe
 „riculosi novatores nuper pernicioſa
 „disputationes de gratia cum Dominis
 „canis instituerunt: nuper etiam ten
 „tarunt, ut Confessiones & absolutio
 „nes per epistolas fierent: Moniti etiam
 „addebat aliis, ab aliis sumus, u
 „deinceps Societatis mores, doctrinam
 „& conversationem diligenter inspicie
 „mus, habent enim in hac Societate
 „omnium vitiorum genera patrocinium
 „& excusationem: habent avari, qui
 „se tueri possint, quo fine ullo conscienc
 „ia morsu spiritualia bona nundinen
 „tur, apud superstitiones imaginis oscula
 „omnium virtutum christianarum exec
 „citatio suppletur: gloriæ cupidis, qui
 „bus ob fortunæ humilitatem, nisi per
 „scelera non licet innotescere, quæ
 „bet scelera sanctitatis tegmine velare
 „licet. Itaque non mirum, quod tan
 „tos progressus ea doctrina faciat, mul
 „tosque fautores habeat, quæ plurimum
 „vitiis & cupiditatibus deservit..” Hæc
 & plura alia in odium Societatis fuere
 proleta, præ ceteris vero displicebat

Vene

Venetis, quod quidam Jesuita in pom- Sæc. XVII.
pam, qua Parmæ Dux Nobilis cuius- A. C. 1607.
dam Puellæ Nuptias adornabat, impo-
tentius invehens, dixisset, quod hi sum-
ptus melius in Pontificis auxilium con-
tra Venetos erogari potuissent. Præterea
vel maxime Senatorum animos exacer-
babat, quod Jesuitæ pueros in Scholis,
atque adolescentes in Republica sensim
ab obsequio alienarint, unde animad-
versum, quod illo abhinc tempore, quo
Jesuitæ Venetiis domicilium fixerunt,
Candidati ad Magistratus munia aspi-
rantes haud amplius, utolim, sese Se-
natoribus commendarint, sed consue-
tum hoc obedientiæ obsequium inter-
mittentes per prensationes & secretas
factiones non sine magno Senatus con-
temptu & Reipublicæ periculo ad digni-
tatum fastigia ascendere edocti fuerint:
Eapropter jam tum in Decemvirum
confessu stabilitum, ut si concordia cum
Pontifice iniretur, Jesuitarum restitutio
a pacis negotio separaretur, hacque ra-
tione, si in ceteris Pontifici obtempe-
rarent, saltem in hoc vincerent: Pro-
bationes etiam de aliis criminibus con-
tra Jesuitas eo fine instructas ostende-
bant, ut se ob denegatam illorum re-
vocationem apud Papam excusare, eos-
que, quos belli jam accensi authores,
novamque dissensionum incentores no-
verant,

Sæc. XVII. verant, intra Reipublicæ viscera habent
A.C. 1607. non cogerentur.

Quamvis Joyosa Cardinalis quam
plurima potius exacerbati animi impen-
congesta nosset, ex his tamen haud ob-
scure collegerat, quod Senatum ad Je-
suitarum restitutionem incassum sollici-
taret, quo circa huic articulo superfi-
dendum ratus Romam reversus est.

§. LXII.

Aliæ difficultates coram Papa com- planatae.

*Daniel &
Thuan. l. c.
Fra Paolo
l. c.*

Interim Romæ in removendis ceteris
concordiæ obstaculis desudatum et
nova enim oriebatur difficultas circu-
locum, ubi censorum revocatio fieret.
Pontifex enim illam Romæ, Venetiis
vero Venetiis promulgari petebant
utraque tamen contendit pars con-
cordiam revocata est, ea lege, u
Alincurtius a Papa censorum revo-
cationem Romæ, Fraxineus vero Ve-
netiis peteret. Rursus Hispani Car-
nales contendebant, quod ad Sanctissi-
mæ dignitatem pertineret, ut Episcopi,
qui interdicto non obtemperarunt
in absolutionis gratia non comprehendi
intelligantur, sed eam ab ipso Papa Ro-
mam accedentes petere teneantur. Ve-
rum ad Perronii Cardinalis oppositionem
Papa